

Çocuklar Kuralları Nasıl Öğrenir?

Ebeveynler tutarsız ve istikrarsız davrandıklarında çocukların çıkardığı sonuç “kurallar bir defa bozulabildiyse demek ki tekrar bozulabilir” olacaktır. Bu onlara geçici bir zafer duygusu hissettirse de uzun vadede onların kişilik gelişimleri için çok da destekleyici bir durum değildir.

Kuralları uygularken anne ve babanın kurala beraber karar vermesi ve kuralı aynı şekilde uygulamaları önemlidir. Tutarlılığınızı destekleyecek diğer bir özellik ise kuralın her zaman geçerli olmasıdır.

Kuralların net ve istikrarlı olmadığı evlerde büyüyen çocukların okulda da sosyal hayatta da sıkıntı yaşaması muhtemeldir. Ergenler, her zamanki gibi kesin sınırlar içinde olmalıdır ama o sınırlar içinde keşfetme ve deneme sürecini yaşayacak esnekliğe de ihtiyaçları vardır.

İhtiyaç duyulmadığı durumlarda sınır konulması ergenlerin keşif sürecini engeller ve isyana yol açar.

Ergenlere sınırlar koyarken var olan sınırları düzenlemek, özgürlük ve sorumluluk arasında bir denge sağlamaktır.

Sorumlulukları nasıl taşıdıkları gözlemlenerek sınırlarda düzenlemeler yapılabilir.

- Ergenlere daha esnek sınırlar koyulur.
- Karar vermede söz sahibi olmaları sağlanır. Onların da fikirleri ciddiye alınır ve ortak bir noktada buluşularak işbirliği yapılır.
- Seçenekleri keşfetmelerine yardım edilir. Ergenlerin ileriye ve kendilerini nelerin beklediğini görmelerini sağlayan bir yöntemdir. Ergeni sorun çözme sürecine dahil eder. Sürece yardımcı olabilmek adına ebeveyn-çocuk iletişimi güvenli ve açık olmalıdır. Nasihatler verilmez. Ergenler özgürlüklerini ve sevdikleri şeyleri uzun süreliğine kaybettiklerinde vermek istenilen dersi alır. Çocuğunuzu sürekli kısıtlamak ya da aşırı kurallar koymak da uygun değildir. Bu nedenle kuralları koyarken anne ve baba olarak sizler için en önemli ve olmazsa olmaz kuralları belirlemeniz önemlidir. Kuralları önceden belirlemeniz ve çocuğunuzla hangi kuralın ne zaman geçerli olduğunu konuşmanız gerekir. Böylece anne babanın beklentileri karşılıksız kalmaz.

SINIR KOYMA VELİ BROŞÜRÜ

MUHİTTİN DEVELİ
ORTAOKULU REHBERLİK
SERVİSİ 2024

SINIR KOYMA NEDİR?

Sınır koyma; bireyin kendi varlığını diğerlerinininkinden ayırt etmeyi, haklarının nerede başlayıp bittiğini anlamayı sağlar.

•Varlığının ve sınırlarının farkında olan çocuklar kendilerini ve dış dünyayı daha kolay kavrayabilirler. Bunun nedeni ise doğru tanımlanmış sınırların çocuklara keşif ve öğrenmeyi güvenle yapabilecekleri bir alan sağlamasıdır. Çocuklar kuralların uygulanmasında anne ve babalarının yetkin olduklarını hissettiklerinde ve kendilerini koruyabileceklerini bildiklerinde, dış dünyayı bir tehdit olarak görmez ve keşfetmeye başlarlar. Ebeveynler sınır koyarken çocukla aralarındaki güvenli ilişkiye zarar vermemeleri gerekir. Güvenli ilişkinin ve iletişimin korunması büyük önem taşımaktadır. Eğer ebeveynle çocuk arasında güvenli bir ilişki iletişim yoksa sınır koyma davranışının da olumlu sonuçlanamaz.

Çocuklara verilmek istenen değerler öncelikle anne ve baba tarafından uygulanırsa değerlerin çocuk tarafından içselleştirilmesi daha kolay olacaktır. Çocuklar baktıklarını düşünmediğiniz zamanlarda bile davranışlarınızı gözlemler ve kendilerine model alırlar. Sınır koyma, çocuğa hangi davranışın riskli olduğunu, hangisinin güvenli olduğunu ve muhtemel sonuçları öğretir.

Çocuklar sınırlara neden ihtiyaç duyarlar?

•Çocuklar doğdukları ilk andan itibaren oldukça konforlu bir yaşam sürerler. Genellikle pek çok ihtiyaçları ebeveynleri tarafından karşılanır. Çocuk, kendini rahat hissettiği, çok sevildiğini ve değer gördüğünü bildiği, sınırların olmadığı bir ortamda, yaşamın getirmiş olduğu gereklilikleri yerine getirmek istemez. Bunları deneyimleyerek öğrenmek ister. Sınırları belirsiz olan deneyimleme her zaman olumlu ve zararsız şekilde sonuçlanmayabilir, o yüzden çocuklara daha güvenli ve çerçeveli bir alan yaratırız. Bu alan içerisinde deneyimlerinin sonucu olumlu da olsa olumsuz da olsa sonuçla daha zararsız bir şekilde yüzleşir.

*Sınırlar çocukların araştırma yapmasını sağlar.

Sınırlar etkili ve uygun bir şekilde ise çocukların araştırma yapmalarına yardımcı olur. Sınırların keşfi yaklaşık olarak bir yaşlarında başlar. Bu dönemde bazı sorulara cevap arayarak süreç başlamış olur.

*Sınırlar onaylanan-kabul gören davranışları tanımlar. Bir kuralın sonucunda ne oluyorsa o bizim onayladığımız davranıştır. Çocukların ilerlemeleri beklenen yolun hangisi olduğunu anlamaları için net sınırlara ihtiyaç vardır.

•Sınırlar ilişkileri tanımlar. Çocuklar sınırlar sayesinde toplum kurallarına uymayı ve anne baba otoritesine uymayı öğrenirler. Okula başladığında karşısına çıkan toplum kurallarına uymayı, olumsuz duygularla baş etme becerisini evde edindiği deneyimlerine göre şekillendirir.

*Sınırlar güvenlik sağlar. Çocuklar sınırlar sayesinde kendilerini güvende hissederler. Kendisine veya başkasına zarar verebileceği durumlarda anne-babasının kendisini durduracağını bilmenin rahatlığını yaşarlar.

*Sınır belirleme dinamik bir süreçtir. Çocuklar büyür, değişir ve gelişirler. Değiştikçe daha çok özgürlük, ayrıcalık ve sorumluluk yüklenmeye hazır hale gelirler. Çocuklar çevrelerini keşfetmeye, becerilerini geliştirmeye, yeni yetenekler kazanmaya ve bağımsız olmaya fırsat bulmalıdır. Onları işi budur. Anne babaların ve eğitimcilerin işi de bu normal gelişim sürecini engellemeden, onlara destek olacak sınırlar koymaktır.

Çocuklar kuralları nasıl öğrenir?

Sınırlar anlaşılır ve net olduğu süreçte çocuklar için anlamak ve izlemek daha kolay olacaktır.

